

Tudnivalók a mesteri disszertáció elkészítéséhez

TANÁCSADÁS szakos mesteri hallgatók számára (2025/2026 tanév)

A disszertáció megírásának kritériumai:

Szakmai kritériumok:

A dolgozat tagolása: **elméleti** rész, és saját, **empirikus (gyakorlati) kutatás-beavatkozás** rész. A beavatkozás módszere **kötelezően a tanácsadás** valamelyik formája: egyéni-, család, csoportos-, szervezeti-tanácsadás. A záró dolgozathoz ki kell tennie, hogy a végzős hallgató ismeri a tanácsadás módszereit és alkalmazni is tudja azokat.

A mesteri szintű dolgozatban a **hangsúly a beavatkozási részen** van.

Terjedelmi kritériumok: A szakdolgozat tartalmi fejezeteinek terjedelme: minimum 25 oldal (függelék nélkül). Felső határ 40 oldal + függelékek +mellékletek

A dolgozat elméleti része

A disszertációs dolgozatban a hallgató minimum 30 könyvészeti anyagot dolgoz fel, arányait tekintve ezek kétharmada 2015 utáni munka. Az elméleti rész tartalmazza a kulcsfogalmak meghatározása és részletes, lényegre törő bemutatását, a legfontosabb elméleti modellek ismertetését, az általános probléma bemutatását (pl. a szülői készségeket befolyásoló tényezők), az előzetes beavatkozások/ kutatások minőségi meta-analízisét. A dolgozatban kifejtett szöveg, idézetek forrását kötelezően fel kell tüntetni szakirodalmi hivatkozásként és a könyvészetben egyaránt (APA 7 standard szerint). A dolgozat elméleti részének tartalmaznia kell a témához kapcsolódóan egy 'jó-gyakorlat' modell bemutatását.

Gyakorlati (beavatkozási) rész

A **tanácsadás** szükségességét szükségletfelméréssel kell igazolni (anamnézis, előzetes kutatási adatok, állapotfelmérési módszerek). Előzetes kutatási adatokként felhasználhatók:

1. saját felmérésből származó adatok (kutatási populáció vizsgálata standardizált mérőeszközök felhasználásával), vagy minőségi kutatási módszerekkel (pl. tematikus tartalomelemzés, narratíva elemzés, stb.)
2. a beavatkozás alanyairól rendelkezésre álló információk
3. a célpopuláció jellemzői szakirodalmi adatok alapján

Kutatási kérdések megfogalmazása

A dolgozatba épített kutatás olyan kutatási kérdések megvalósítására vonatkozik, amelyek a tanácsadási folyamatra vonatkoznak, (pl.segítő-kliens kapcsolatának alakulása a tanácsadási folyamat során, a tanácsadásba bekerülő egyik téma alakulása a folyamat során, stb.) Ezek vizsgálatára az esettanulmányt alkalmazzuk (itt esetként a tanácsadás alanyát tekintjük: egyént, csoportot, családot). A kutatási kérdés megválaszolására kvantitatív, kvalitatív módszereket vagy ezek kombinációját alkalmazzuk.

A beavatkozás hatékonyságának mérése

A beavatkozás hatékonyságának a mérése a tanácsadásban használt sajátos hatékonyság mutatók felhasználásával történik (pl.beavatkozási terv céljai elérési szintjének elemzése,

a kliens állapotának szubjektív megítélése, skálázás, célokhoz való viszonyítás a kliens és a tanácsadó szemszögéből, kislétszámú kísérleti design)

A beavatkozási rész felépítése: (tanácsadás projekt + kivitelezés)

A beavatkozási rész lehet egyénnel, családdal/párral vagy csoporttal való munka. Az egyénnel végzett tanácsadási munkának legalább 12 találkozásból (lehet egy vagy több egyén), a családokkal/párokkal való munkának legalább 6 találkozásból, a csoportokkal való munkának pedig 8 ülésből kell állnia. Családdal való munka esetén az ülések történhetnek egyetlen családdal/párral (6 ülés), két családdal/párral (3-3 ülés) vagy három családdal (2-2 találkozó), a tanácsadás céljának megfelelően.

- A tanácsadás terve: mit kíván elérni, mi indokolja, hány ülést tervez, milyen tanácsadási technikákat választ és miért;
- A tanácsadás folyamata: a beavatkozás lépéseinek strukturált, lényegretörő leírása. Ott, ahol több klienssel történt az egyéni/pár/család beavatkozás, ismertetni kell a folyamatot mindegyik esetben és mindegyik klienssel bemutatni egy-egy ülést, ami a tanácsadás szempontjából kiemelt jelentőséggel bír. Csoport esetén ki kell térniük a dinamikai sajátosságokra is.
- Eredmények: milyen kutatási kérdést fogalmazott meg, hogyan válaszol, hogyan mérte a beavatkozás hatékonyságát; használhat kvalitatív és kvantitatív módszereket;
- Önreflexió: hogyan tapasztalta meg saját tanácsadói munkája erősségeit és korlátait az elvégzett munka során; szakmai értékelése a tanácsadás folyamatáról "ott és akkor" valamint "itt és most", vagyis a munkafolyamatban és az elemzés készítésekor; a tanácsadó munkájának, szerepének, a folyamat kapcsán benne végbement változásoknak, felismeréseknek az összegzése. Reflektáljon a hibalehetőségekre, hiányosságokra is.

Konklúziók: mutasson rá a tanácsadás által elért eredményekre és reflektáljon arra, hogyan jelentek meg az elméleti részben bemutatott ismeretek a konkrét, gyakorlati tanácsadási folyamat során.

Ajánlások: mutasson rá a kutatási és beavatkozási eredmények és az ezáltal leszűrt konklúziók eredetiségére, tudományos és gyakorlati felhasználhatóságra.

Az ülések hanganyagának rögzítése

Az ülések hanganyagát rögzíteni kell és le kell leadni a vezető tanárnak. Ha a hanganyag rögzítése nem kivitelezhető, akkor az ülések anyagát jegyzőkönyv formájában kell rögzíteni és leadni.

Bibliográfia:

- legalább 30 címet kell tartalmaznia
- a témaspecifikus anyag 2/3-ának 2015 utáninak kell lennie
- a hivatkozások használata az APA 7 standardja szerint történjen

Mellékletek: a kutatási és beavatkozási munka során használt valamennyi felmérőeszközt csatolni kell mellékletként.

Ábra és táblázat. Minden ábrának és táblázatnak legyen címe és külön-külön sorszáma. A dolgozat végén legyen *Ábrák jegyzéke* és *Táblázatok jegyzéke* a táblázatok, ábrák címével, sorszámaival és oldalszámmal. (APA standard szerint)

Formai tudnivalók:

A dolgozat a következő fejezetekre, elemekre tagolódhat:

- * **Címlap 1,2**
- * **Tartalomjegyzék**
- * **Rövid összefoglalás**
- * **Bevezető + Témaválasztás indoklása**
- * **Dolgozat**
- * **Bibliográfia**
- * **Ábrák és táblázatok jegyzéke**
- * **Mellékletek:** tesztek, kérdőívek, rajzok, egyéb felhasznált anyag

A dolgozat felépítése során célszerűen betartandó arányok:

Absztrakt: 1 oldal (a dolgozat témájának előzetes bemutatása)

Bevezetés: 1-2 oldal (a fejezetek tartalmának áttekintő ismertetése, a téma kifejtése során alkalmazott gondolatmenet felvázolása, a témaválasztás indoklása)

Elméleti rész: 1/3

Kutatási rész + Beavatkozás: 2/3

Konklúziók: 2-3 oldal

Ajánlások, javaslatok: 1 oldal

A szakdolgozatot 2 példányban kell benyújtani + elektronikus formában

A dolgozat **fedőlapján** az alábbi információkat kell elhelyezni:

első oldal magyarul

- * Egyetem, kar, szak neve
- * Dolgozat címe
- * Dolgozatíró neve
- * Konzulens/ek/neve
- * Hely
- * Év

második oldal románul

- * Egyetem, kar, szak neve
- * Dolgozat címe
- * Dolgozatíró neve
- * Konzulens/ek/neve
- * Hely
- * Év

A dolgozatot a szokásos A4-es papíron készüljön. Egyoldalas kivételben könnyebb olvasni a bekötött példányt.

Margók: baloldali max. 4,5 cm, jobboldali max 3 cm felső max. 3 cm, alsó max. 3 cm. A kötés miatt a baloldali margó 1 cm-el növelhető.

Sortávolság: 1,5

Betűméret: 12-es

Betűtípus: Times New Roman CE, Arial CE, Helvetica, Calibri

Oldalszámozás: kötelező

A helyesírási ellenőrzés kötelező!

A disszertáció értékelési szempontjai:

- Témaválasztás, a dolgozat stílusa, könyvészet (max. 1 pont)
- Elméleti felvezetés (max. 2 pont)
- A kutatás-beavatkozás módszertana, a beavatkozás ismertetése, elemzése és értékelése, a kutatási eredmények bemutatása és elemzése (max. 5 pont)
- Helyesírás, grafikai szerkesztés (max. 1 pont)
- Következtetések (max. 1 pont)

A fent említett szempontokat a bizottság a dolgozat írott formájának és a szóbeli védésnek az értékelésekor egyaránt figyelembe veszi. A leadott dolgozat értékelése a végső jegy 40%-át, míg a védésen szerzett jegy a 60%-át teszi ki. A dolgozat szövegének meghamisítása – ideértve a másolt szövegrészek beillesztését, a bibliográfiai források feltüntetésének elmulasztását, illetve a kutatási vagy beavatkozási adatok kitalálását – a dolgozat érvénytelenítését és a vizsgálóhoz való jog elvesztését vonja maga után. (Lásd a plagizálásra vonatkozó törvényeket: Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovarea, Legea 1 din 2011). A dolgozat eredetiségének ellenőrzése a Turnitin programmal történik.

Kolozsvár, 2025. október

a vizsgabizottság